Parakstīts līgums par nākotnes tehnoloģiju zinātnes centra būvniecību Cīrulīšos

Cēsu novada pašvaldība marta sākumā noslēdza līgumu ar pilnsabiedrību "RERE BMV" par Cēsu nākotnes tehnoloģiju zinātnes centra ēkas projektēšanu un celtniecību Cēsīs, Cīrulīšu ielā 63.

Jaunās būves, ko sabiedrībā pazīst ar Kosmosa izziņas centra nosaukumu, projektēšanai paredzēts gads, un būvniecība varētu sākties 2021. gada pirmajā pusē, noslēdzoties 2022. gada nogalē.

Paredzēts, ka ik gadu Cēsu Kosmosa izziņas centrā viesosies ne mazāk kā 100 000 apmeklētāju, no kuriem liela daļa izmantos Cēsu viesmīlības nozares pakalpojumus. Tas būs īpaši svarīgi nesezonas laikā, kad nozares uzņēmējiem klājas grūti. Kosmosa izziņas centrs ir būtisks ieguldījums tūrisma piedāvājuma attīstībā Cēsu novadā, kā arī veicinās investoru piesaisti viesmīlības industrijas attīstībai. Tāpat Kosmosa centram ir būtiska loma Cīrulīšu attīstībā, tai skaitā piesaistot privātās investīcijas jaunos sporta un tūrisma objektos. Kosmosa izziņas centrs radīs papildus darba vietas gan pašā centrā, gan Cēsīs kopumā, tādējādi dodot pašvaldība papildu nodokļu ieņēmumus.

"Prieks, ka piecu gadu pūles, meklējot sabiedrotos un investīcijas projekta īstenošanai ir vainagojušās panākumiem, kopumā piesaistot septiņus miljonus eiro ārpuses

finansējuma. Tas ļauj no sapņu fāzes pāriet uz konkrētiem darbiem. Priekšā vēl daudz darāmā, bet jau tagad skaidrs, ka Kosmosa centru veidosim kā atbalsta punktu Cēsu reģiona un visas Latvijas bērnu izglītības veicināšanai un attīstībai. Tāpat veidosim programmas arī pieaugušo un senioru izglītošanai un izklaidei – tas varētu būt inovatīvs produkts Latvijā. Neapšaubāmi liela prioritāte būs arī tūristu piesaiste. Kā rāda Tartu zinātnes centra "AHHAA" apmeklējuma struktūra, Baltijas valstīs ir spēcīga iekšējā tūristu plūsma. Līdzīgs ir koncertzāles piemērs, kas rezultējas gan jaunās darbavietās, gan kalpo kā labs priekšnoteikums jaunu privāto investīciju piesaistei. Tas it sevišķi svarīgi Cīrulīšiem, kuru iedzīvināšanai šāds centrs ir neatsverams un kas jau pēc dažiem gadiem izskatīsies daudz citādāk," akcentēja Cēsu novada domes priekšsēdētājs Jānis Rozenbergs.

Nākotnes tehnoloģiju zinātnes centra ekspozīcijā īpašu uzsvaru paredzēts likt uz kosmosa izziņu. Ekspozīcija ietvers plašu dabas un inženierzinātņu klāstu – fiziku, ķīmiju, bioloģiju, materiālzinātnes, elektroniku, informācijas tehnoloģijas, mehatroniku, medicīnu, enerģētiku. Ekspozīcija un izglītības piedāvājums tiks veidots ar mērķi radīt jauniešiem interesi par tehniskajām un dabas zinātnēm, attīstītu izglītības piedāvājumu un iespējas apgūt gan teorētiskās, gan praktiskās zināšanas.

"Kā būvnieki augsti novērtējam pašvaldības iniciatīvu būvēt videi un cilvēkiem draudzīgu, energoefektīvu un moderniem būvniecības risinājumiem bagātu ēku. Nākotnes tehnoloģiju izziņas centrs kalpos ne tikai izglītībai un izpētei, bet vienlaikus tā būs būve ar viediem ēkas vadības risinājumiem, resurstaupīgu pārvaldību, inovatīvām tehnoloģijām. Esam gandarīti, ka mums būs iespēja izmantot jau iepriekš gūto pieredzi pasīvu ēku būvniecībā, un ar prieku skatāmies, ka Cēsu pilsēta izmanto iespēju kļūt par modernas un ilgtspējīgas būvniecības virzītāju," līguma parakstīšanas brīdī uzsvēra Valdis Koks, SIA RERE Būve valdes priekšsēdētājs.

"Cēsis Latvijas un arī visas Baltijas kontekstā ir īsta kosmosa lielpilsēta. "Zinoo" palaida pirmo Latvijas kosmosa zondi, tagad jau to darām profesionāli – gan pēc studentu, gan uzņēmēju pieprasījuma. Tāpat arī organizējam ikgadēju Kosmosa festivālu, būvējam Latvijas pirmo kosmosa raķeti, attīstām jaunas tehnoloģijas un iedvesmojam jauniešus visā Latvijā sapņot par lielām idejām un uzdrošināties tās realizēt. Kosmosa izziņas centrs ir nākamais loģiskais solis, lai sasniegto dzinēja jaudu turpinātu. To skatām arī kontekstā ar arvien aktuālāko jautājumu par bērnu un jauniešu ieinteresēšanu eksaktajās zinātnēs. No tā iegūsim gan kā pilsēta, gan valstiski, jo varēsim palīdzēt sagatavot vienlaikus gan radošāk, gan tehniskāk domājošu jauno paaudzi," norāda centra idejas autors, Cēsu novada domes deputāts un "Zinoo" centru vadītājs Pauls Irbins.

Projekta mērķis ir potenciālā siltumnīcefekta gāzu emisiju ierobežošana, izbūvējot jaunu, ilgtspējīgu, enerģētiski pašpietiekamu trīsstāvu ēku 3514,2 kvadrātmetru platībā, nodrošinot izmantoto tehnoloģiju demonstrēšanas iespējas ēkas faktiskās ekspluatācijas apstākļos.

Pie nākotnes tehnoloģiju izziņas centra ēkas tiks izbūvētas arī autostāvvietas, kurās atradīsies pieci uzlādes punkti elektromobiļiem, kur vienlaicīgi būs iespējams uzlādēt astoņus elektrisko automobiļus un vienu elektrisko autobusu.

Jaunbūvējamā ēka būs ar zemu enerģijas patēriņu – apkuri tajā nodrošinās zemes siltumsūknis un granulu katls, ēkā tiks izmantots energoefektīvs LED apgaismojums un to ar elektrību apgādās saules paneļu elektrostacijas. Tāpat ēkā tiks nodrošināta virsūdens savākšana un atkārtota izmantošana. Lai nodrošinātu energoresursu taupīšanu, enerģijas izmantošanu kontrolēs automatizētās vadības sistēma. Plānotais energoefektivitātes rādītājs ēkas apkurei ir 12,46 kWh/m2 gadā.

Projekts “Enerģētiski pašpietiekamas ēkas būvniecība Cēsīs nākotnes tehnoloģiju zinātnes centra vajadzībām” tiek īstenots ar Latvijas Republikas valsts budžeta programmas Emisiju kvotu izsoles instrumenta (EKII) finansējumu. Projekta kopējās izmaksas nepārsniegs 8,47 miljonus eiro, no tām 5 miljonus eiro segs EKII, savukārt pārējie izdevumi tiks segti no pašvaldības līdzekļiem.

Kosmosa izziņas centra ekspozīcijas un izglītības programmu izveidei paredzēts piesaistīt Norvēģijas finanšu instrumenta līdzfinansējumu. Šobrīd Cēsu novada pašvaldība ir iesniegusi projektu finansējuma saņemšanai centra izveidei un iekārtošanai, rezultāti būs zināmi šī gada vidū. Paredzēts, ka ekspozīcijas iekārtošana varētu izmaksāt 2,1 miljonu eiro, no kuriem 10% būs jāsedz pašvaldībai.

Gan EKII, gan Norvēģijas finanšu instrumenta piešķirtais finansējums paredzēts konkrētiem mērķiem, un to nav iespējams novirzīt citām vajadzībām, piemēram, ielu remontam. Kopējās Kosmosa izziņas centra būvniecības un ekspozīcijas iekārtošanas izmaksas pārsniegs 10 miljonus eiro. No finanšu instrumentiem piesaistītās kopējās investīcijas ir aptuveni 7,1 miljons eiro, pārējos izdevumus segs pašvaldība.

